

Circulair Actieprogramma Krimpen aan den IJssel 2024 – 2027

Inhoudsopgave

Onze visie op een circulair Krimpen aan den IJssel

In 2050 een volledig circulaire economie	4
Schema: visie, ambities en doelstellingen	5

1 Waarom een Circulair Actieprogramma?

1.1 Aanleiding	7
1.2 Voordelen van een circulaire economie	8
1.3 Transitie naar een circulaire economie	10
1.4 Context van Krimpen aan den IJssel	11
1.5 Opbouw van het actieprogramma	12

2 Beleid van Rijk, Provincie en Regio

2.1 Rijksbreed programma Circulaire Economie	15
2.2 Provincie Zuid-Holland	17
2.3 Metropoolregio Rotterdam Den Haag	18
2.4 Gemeente Krimpen aan den IJssel	19

3 Uitvoering

Uitvoering: inleiding	22
Bedrijfsleven	23
Bouw en openbare ruimte	26
Gemeentelijke organisatie	30
Consumenten	33

4 Organisatie

Verantwoordelijkheid van domeinen	37
-----------------------------------	----

Register

Bedrijfsleven	39
Bouw en openbare ruimte	40
Gemeentelijke organisatie	41
Consumenten	42

Onze visie op een circulair Krimpen aan den IJssel

In 2050 een volledig circulaire economie, in 2030 zijn we op de helft

Voor u ligt het Circulaire Actieprogramma voor Krimpen aan den IJssel. Dit programma biedt een circulaire visie en een uitvoeringsparagraaf voor de komende jaren. Het heeft als doel om interne en externe samenwerking te stimuleren en te faciliteren. Bovendien geven we met dit actieprogramma invulling aan de Duurzaamheidsagenda 2021-2024.

In een circulaire economie bestaat (bijna) geen afval en gebruiken we grondstoffen steeds opnieuw. Dit vraagt om hergebruik van materialen, werken aan een schoner milieu en minder uitstoot van broeikasgassen. We geven als gemeente zelf het goede voorbeeld en scheppen de juiste randvoorwaarden voor de samenleving. We initiëren projecten en betrekken hier zowel de samenleving als de eigen organisatie bij. We hanteren de volgende overkoepelende ambitie:

De gemeente Krimpen aan den IJssel omarmt de landelijke doelstelling van het Rijk: een volledig circulaire economie in 2050. In 2030 moeten we al op de helft zijn: 50% minder verbruik van primaire abiotische grondstoffen (dit zijn mineralen, fossiele brandstoffen en metalen).

De invulling van deze ambitie ziet er voor iedere gemeente anders uit. Via een beleidsanalyse en verschillende werksessies met interne en externe stakeholders zijn 4 centrale thema's gedefinieerd die bijdragen aan de Krimpense circulaire economie. Dit zijn:

- Bedrijfsleven
- Bouw en openbare ruimte
- Eigen organisatie
- Consumenten

Op de volgende pagina geven we een overzicht van de visie, ambities en doelstellingen voor een circulair Krimpen.

Een circulair Krimpen

Visie, ambities en doelstellingen

We stimuleren bewoners om de levensduur van producten en materialen te verlengen

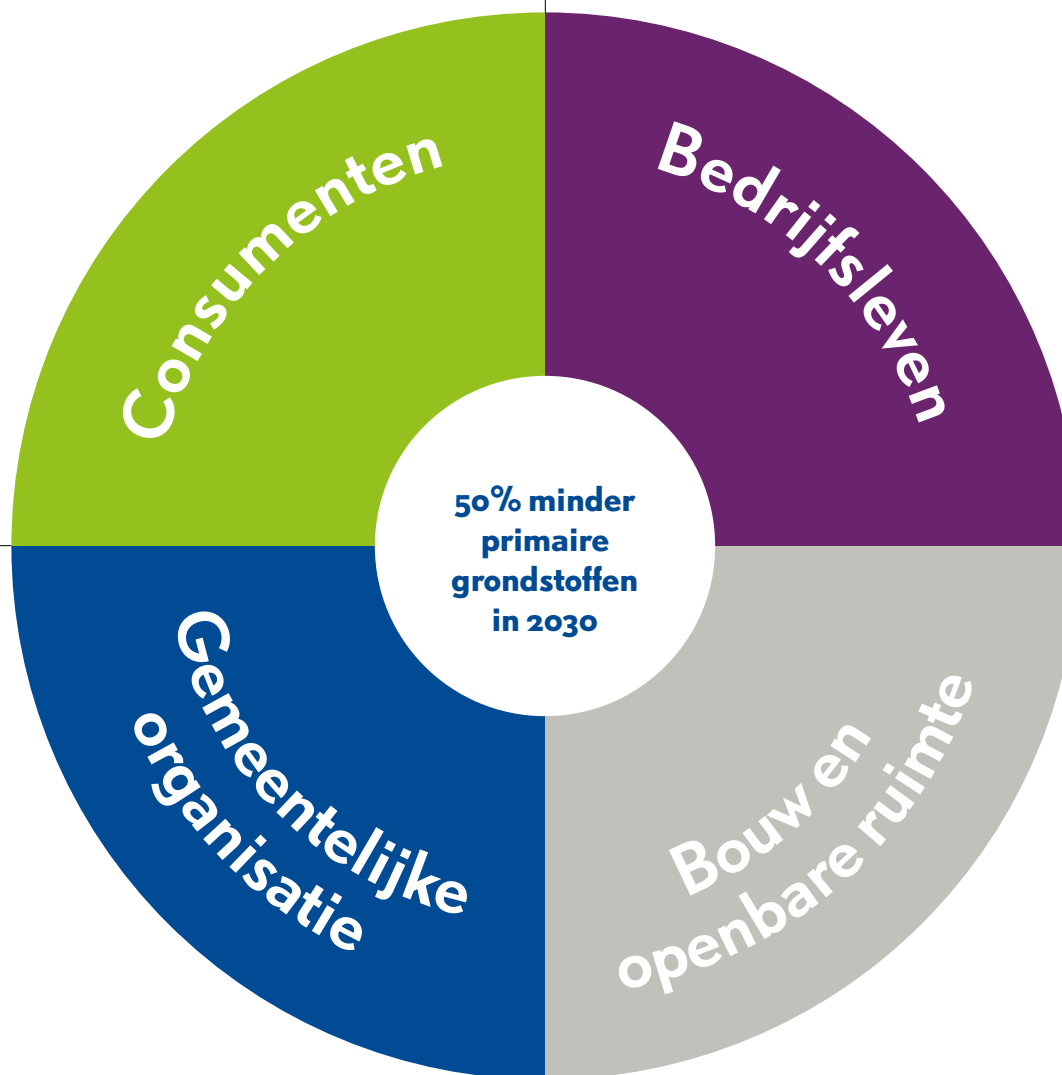
Voor 2027 is hoogwaardig hergebruik gestimuleerd en gefaciliteerd

In 2030 hebben we 100 kg afval per inwoner per jaar (fijn en grof)

Als gemeente geven we het goede voorbeeld

In 2030 is de inkoop 100% circulair (met een tussenstap van 50% in 2027)

Voor 2027 is kennis over de circulaire economie in alle lagen van de organisatie breed verankerd

We stimuleren het bedrijfsleven om circulair te handelen

Bedrijventerreinen zijn op basis van circulaire principes ingericht en beheerd

Regionale kennisuitwisseling tussen bedrijven en onderwijs is gefaciliteerd

We richten de gebouwde omgeving volgens circulaire principes in

In 2030 is 50% van nieuwe woningbouw circulair of industrieel

In 2030 is het maatschappelijk vastgoed 100% volgens circulaire principes onderhouden

Het primair materiaalgebruik voor de afwerking in de openbare ruimte is in 2030 met 50% gereduceerd

1 Waarom een Circulair Actieprogramma voor Krimpen?

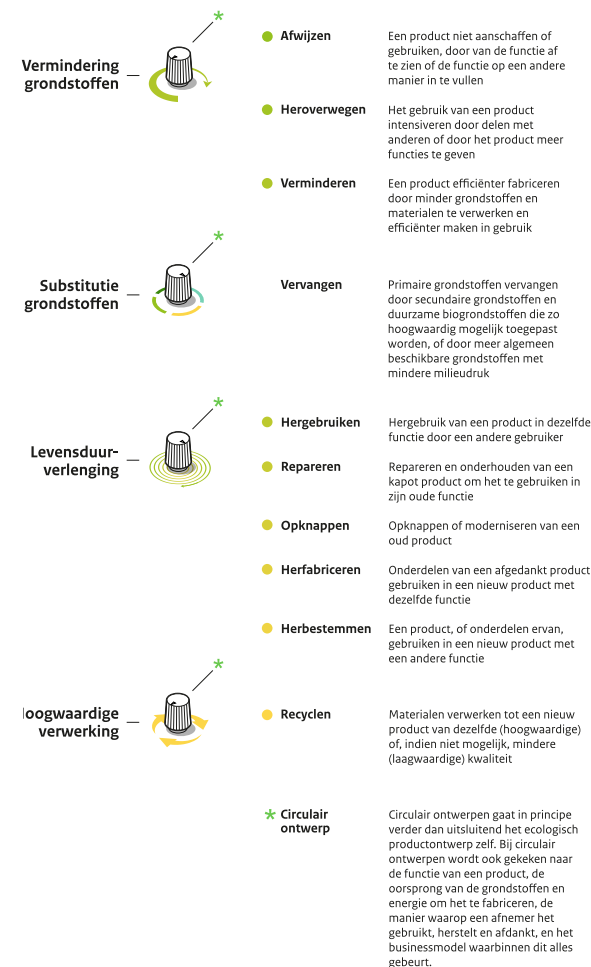
1.1 Aanleiding

De huidige economie legt een steeds grotere druk op onze planeet en richt schade aan die steeds lastiger te herstellen is. Bovendien raken steeds meer grondstoffen en fossiele energiebronnen op. Er is een nieuwe economie nodig. Een economie waarmee we binnen de natuurlijke kringlopen van de aarde en met hernieuwbare energie in onze menselijke behoeften voorzien. In deze economie gebruiken we uitsluitend hernieuwbare energie. Afval bestaat niet. Restproducten zijn de grondstoffen voor nieuwe producten, of worden weer opgenomen door de natuur. We moeten gaan werken in kringlopen, net zoals de natuur dat doet.

Deze kringlopen worden via verschillende strategieën gerealiseerd. De R-ladder is hier een bekend model voor die de mate van circulariteit aangeeft. Strategieën hoger op de ladder besparen meer grondstoffen en zijn meer circulair. De R-ladder kent verschillende varianten. In de basis zijn ze te herleiden naar onderstaande 4 strategieën. Deze komen voort uit het advies van het Planbureau voor de Leefomgeving (bron: PBL, 2023) en staan centraal in dit Actieprogramma:

- 1 **Vermindering van grondstoffengebruik:** minder (primaire) grondstoffen gebruiken door af te zien van producten, deze te delen of ze efficiënter te maken (*narrow the loop*);
- 2 **Substitutie van grondstoffen:** primaire grondstoffen vervangen door secundaire grondstoffen of duurzame biograndstoffen die zo hoogwaardig mogelijk toegepast worden, of door andere meer algemeen beschikbare grondstoffen met minder milieudruk;

- 3 **Levensduurverlenging:** producten en onderdelen langer en intensiever gebruiken door hergebruik en reparatie. Dit vertraagt de vraag naar nieuwe grondstoffen (*slow the loop*);
- 4 **Hoogwaardige verwerking:** de kringloop sluiten door recycling van materialen en grondstoffen, zodat er minder afval wordt verbrand of gestort én er meer hoogwaardig aanbod van secundaire grondstoffen ontstaat (*close the loop*).

1.2 Voordelen van een circulaire economie

Veel natuur- en milieuproblemen komen voort uit ons grondstoffengebruik. De hoeveelheid grondstoffen die we gebruiken is sinds 1970 wereldwijd meer dan verdrievoudigd en de verwachting is dat deze hoeveelheid vanaf nu tot 2050 weer gaat verdubbelen (zie studie). Met een circulaire economie wordt het grondstoffengebruik en de negatieve effecten hiervan (zowel in Nederland als in productielanden) sterk verminderd. Een circulaire economie levert daarmee een belangrijke bijdrage aan 4 grote maatschappelijke opgaven en zorgt voor verschillende voordelen voor een toekomstbestendige leefomgeving en -bedrijfsvoering.

1. Klimaatdoelen en tegengaan van klimaatverandering

Efficiënter omgaan met grondstoffen en materialen draagt in hoge mate bij aan de klimaatdoelen. Door grondstoffenkringlopen slim te sluiten kan de uitstoot van broeikasgassen worden verminderd. Er is minder energie nodig om grondstoffen te delven en om er vervolgens materialen en producten van te maken. Bovendien produceren we zo minder nieuwe producten. Dat maakt het gemakkelijker om de energievraag met duurzame energie te vullen. De Sociaal Economische Raad heeft in 2022 geconcludeerd dat zonder versnelling van de grondstoffentransitie de klimaatdoelen niet gehaald zullen worden. Deze ontwikkelingen gaan dus hand in hand.

2. Schoner milieu en een sterkere economie

Een circulaire economie draagt op verschillende manieren bij aan een betere lucht-, water- en bodemkwaliteit, denk hierbij aan:

- Minder primaire-grondstoffengebruik en schadelijke effecten hiervan bij de winning en verwerking;
- Het uitfaseren van zo veel mogelijk (zeer) zorgwekkende stoffen (ZZS), en;
- Het voorkomen van zwerfafval.

Daarnaast tonen onderzoeken van onder meer het PBL en TNO aan dat de nieuwe economie ook nieuwe banen oplevert, juist op lokaal niveau. Dat gaat onder meer over reparatie- en onderhoudsdiensten, maar ook voor de verwerking van grondstoffen. Wat dit exact voor Krimpen betekent is nog ongewis, maar het belang van een sterke lokale economie die vertegenwoordigd wordt door verschillende fases van de keten zal steeds verder toenemen.

3. Herstel van biodiversiteit

De transitie naar een circulaire economie biedt ook ruimte voor het herstellen van de biodiversiteit:

- Door minder landgebruik voor primaire grondstofwinning en -teelt;
- Door minder uitstoot van vervuilende stoffen naar lucht, water en de bodem tijdens het productieproces, gebruik en afvalfase, en;
- Door minder verdroging

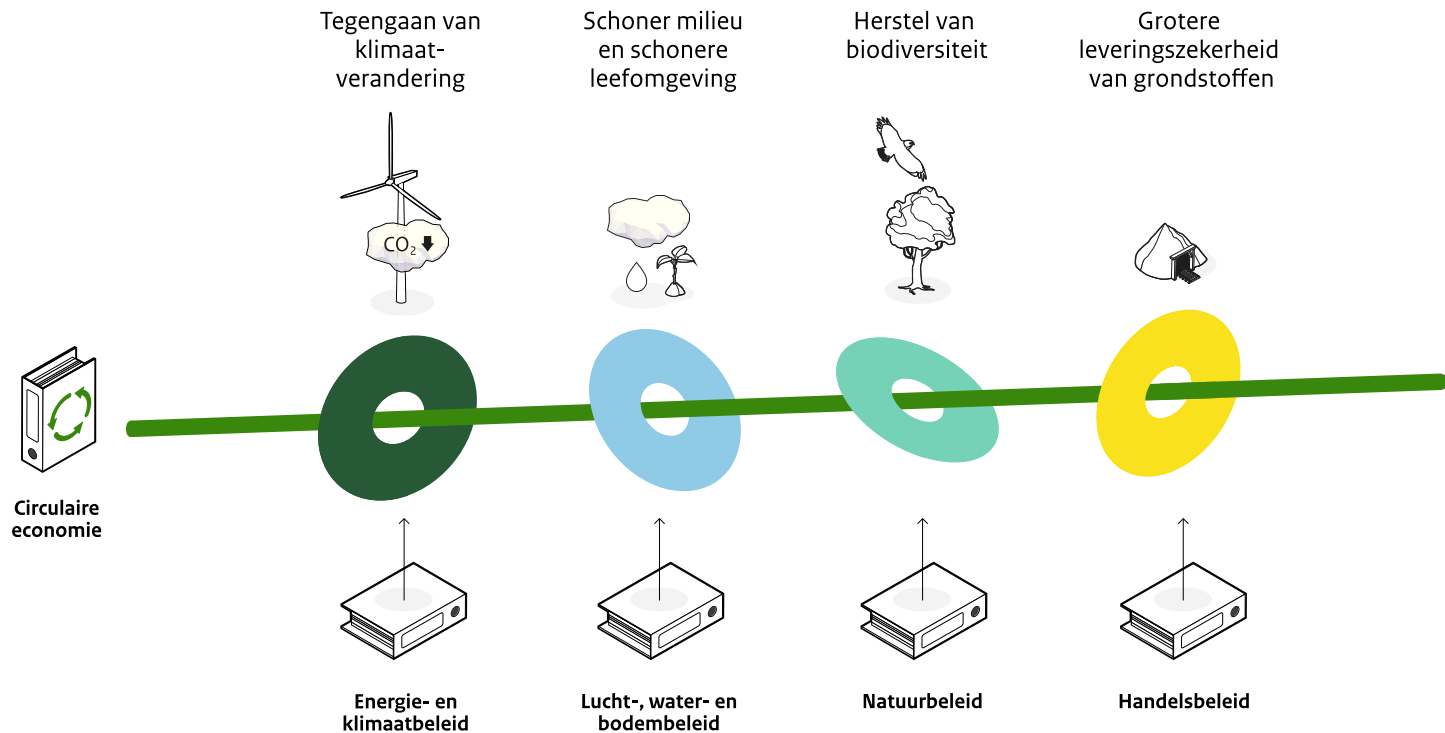
Door het herstellen van de biodiversiteit is ons landschap minder gevoelig voor klimaatextremen en draagt het bij aan een veilige en toekomstbestendige omgeving.

4. Grotere leveringszekerheid van grondstoffen

Naast de stappen die we zelf zetten, wil de gemeente ondernemers faciliteren om meer circulair te gaan ondernemen. Veel bedrijven zijn nu al met circulair ondernemen aan de slag om (op langere termijn) te kunnen overleven. Ze maken zich zo minder afhankelijk van steeds schaarser en duurder wordende grondstoffen. Deze trend was al langer gaande, maar is de afgelopen jaren extra versterkt door de Coronapandemie, de dagenlange blokkade van vrachtschepen in het Suezkanaal en de oorlog in Oekraïne.

Naast de hoge prijzen voor grondstoffen wordt ook het nadeel van afhankelijkheid van onstabiele landen en bedrijven steeds zichtbaarder.

De circulaire economie is, met andere woorden, een middel om verschillende maatschappelijke doelen te behalen: tegengaan van schadelijke klimaatverandering, een schoner milieu en schonere leefomgeving, herstel van biodiversiteit en verminderen van afhankelijkheid van grondstoffen en het stimuleren van lokale werkgelegenheid.

Positionering circulaire economie ten opzichte van maatschappelijke opgaven en andere beleidsthema's (Nationaal Programma Circulaire Economie 2023 - 2030 | Beleidsnota | Rijksoverheid.nl)

1.3 Transitie naar een circulaire economie

De overgang naar een circulaire samenleving is niet van de ene op de andere dag gerealiseerd; het is een proces van de lange adem. Net zoals andere transities is het een fundamentele maatschappelijke verandering in cultuur (manier van denken), structuur (manier van organiseren) en werkwijzen (manier van werken) en vergt het vaak meerdere decennia voordat deze op grote schaal zijn gerealiseerd (zie studie). Denk hierbij aan de energietransitie die ruim 20 jaar geleden in gang is gezet en waar nu de wettelijke kaders en technieken duidelijk ontwikkeld zijn.

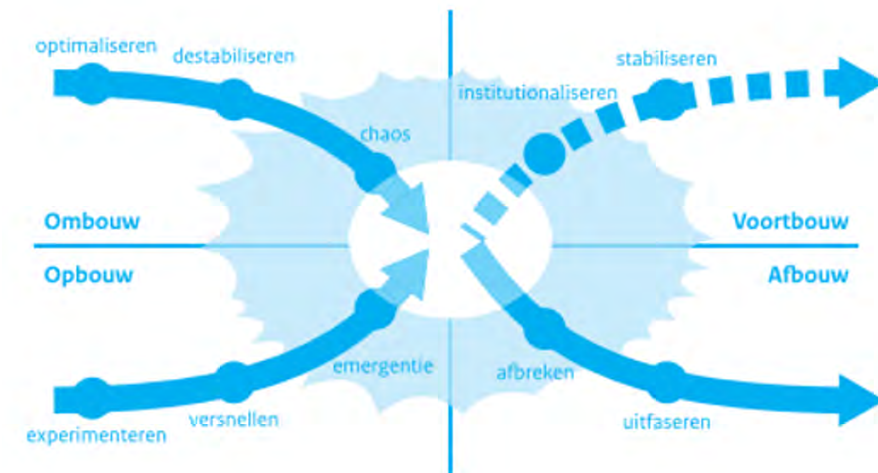
De transitie naar een circulaire economie staat nog in de kinderschoenen. Dit vraagt om zowel nieuwe innovaties vanuit de markt als toenemend sturende wet- en regelgeving van de overheid.

Omarm onzekerheid

Onzekerheden zijn inherent aan transities. Een fundamentele verandering in de samenleving voltrekt zich niet in een lineaire lijn. Het is eerder een weg die gekenmerkt wordt door obstakels, weerstand en een lange adem. Het gaat immers om het afbouwen van een niet-duurzame economie en het opbouwen van een duurzame, circulaire economie. Om te begrijpen hoe transities zich voltrekken is de *X-curve* van onderzoeksinstituut DRIFT een handig instrument (zie figuur hier rechts).

Een circulaire economie als einddoel

De X-curve laat zien dat transities worden gekenmerkt door verschillende patronen. De lijn linksboven vertegenwoordigt de lineaire, niet duurzame, economie. De noodzaak is om deze gestaag af te bouwen, zodat we onze negatieve milieuimpact kunnen reduceren. De lijn linksonder vertegenwoordigt de circulaire, duurzame, economie. Deze dient opgebouwd te worden, zodat we een toekomstbestendige economie kunnen garanderen die in balans is met de planeet. In essentie gaat het dus om het afbouwen van lineaire economische activiteiten en het opbouwen van circulaire activiteiten.

De X-curve laat de transitie zien van een vervuilende, lineaire, economie (de lijn linksboven), naar een duurzame, circulaire, economie (lijn linksonder). Het gaat om het om- en afbouwen van de vervuilende economie, naar het op- en voortbouwen van de duurzame economie. Bron: DRIFT

1.4 Context van Krimpen aan den IJssel

Nederland wil in 2050 een circulaire economie zijn. Om hier in Krimpen invulling aan te geven is het belangrijk om een beeld te krijgen van de economische context en de samenwerkingsstructuren.

Economische context

Krimpen aan den IJssel is een gemeente met een hoge bevolkings- en banendichtheid. Een aantal kenmerken en cijfers van de Krimpense economie:

- In Krimpen is handel de grootste sector, met 1.900 banen en een oververtegenwoordiging van 66% t.o.v. het Nederlandse gemiddelde in 2019 (gemeente in beeld Krimpen aan den IJssel, 2021).
- Andere relatief oververtegenwoordigde sectoren zijn openbaar bestuur en overheidsdiensten (87%), overige dienstverlening (83%), verhuur en handel onroerend goed (81%) en bouwnijverheid (49%) (gemeente in beeld Krimpen aan den IJssel, 2021).
- De sterkst groeiende sectoren zijn gezondheids- en welzijnszorg en verhuur en overige zakelijke dienstverlening.
- Krimpen heeft een beroepsbevolking van 15.000 en een netto arbeidsparticipatie van 72.6% (Arbeidsdeelname regionale indeling 2022, CBS)

Regionale samenwerking

Binnen de gemeente wordt het belang van samenwerking op verschillende niveaus benadrukt. Op regionaal niveau werken we samen met Ingenieursbureau Krimpenerwaard (IBKW) en IJsselgemeenten voor ondersteunende processen, waaronder ICT en Sociale Zaken. Daarnaast hebben we een

samenwerking met dichtbijgelegen gemeenten in Cyclus N.V.. Zij faciliteren de inzameling van afval- en grondstoffen en het beheer van het grondstoffencentrum aan de Stormsweg.

Binnen het fysieke domein, waaronder het beheer en gebiedsontwikkeling vallen, is DCMR Milieudienst Rijnmond actief, een gezamenlijke omgevingsdienst van de provincie Zuid-Holland en dertien gemeenten in de regio. Ook hier staat het thema circulaire economie hoog op de agenda

Om tot een circulaire economie te komen, streven we ernaar om gezamenlijk op te trekken met inwoners, het bedrijfsleven, maatschappelijke instellingen, sportverenigingen, buurgemeenten en regionale en nationale overheden. Deze brede samenwerking is essentieel om de transitie naar een circulaire economie te realiseren.

Door de Visie en Uitvoeringsparagraaf Circulaire Economie in samenhang met de Duurzaamheidsagenda 2021-2024 te ontwikkelen, kunnen we extra aandacht en inzet genereren voor de circulaire economie. We geloven dat een gecoördineerde aanpak en nauwe samenwerking tussen alle betrokken partijen cruciaal zijn om de doelstellingen van een circulaire economie te bereiken en een duurzame toekomst voor Krimpen aan den IJssel te waarborgen.

1.5 Opbouw van het actieprogramma

Een circulaire economie ziet er niet voor iedere gemeente hetzelfde uit. Om te komen tot een circulaire visie en uitvoeringsparagraaf voor Krimpen zijn er verschillende stappen ondernomen.

Beleidsanalyse en verkennende gesprekken

In hoofdstuk 2 wordt eerst een context van nationaal, provinciaal en regionaal beleid gegeven. Op welke manier is het nationale, provinciale en regionale beleid ingericht en op welke thema's richten zij zich? Vervolgens is de lokale context in kaart gebracht aan de hand van bestaande beleidsstukken en gesprekken met de relevante portefeuillehouders. Wat kenmerkt de lokale economie, welke circulaire kansen doen zich voor en welke thema's zijn relevant om op te nemen in het Uitvoeringsprogramma?

3 werksessies

Vervolgens zijn er 3 sessies georganiseerd: (1) inspiratie en kennissessie; (2) thema's bepalen en kansen verkennen, (3) belangrijkste acties en actierichtingen bepalen. Er waren verschillende teams aanwezig van bouw- en openbare ruimte tot afval en communicatie. Hier is gekeken naar welke initiatieven er al zijn en welke initiatieven we in de toekomst graag in Krimpen zouden zien. Ook zijn er individuele gesprekken gevoerd binnen de verschillende teams om de circulaire opgave verder uit te diepen.

Externe stakeholders

Naast de ambtelijke betrokkenheid zijn ook externe stakeholders betrokken geweest. Naast partijen die een publieke taak verrichten zoals Cyclus, DCMR, IBKW en

Lelie Zorggroep hebben ook verschillende bedrijven actief meegedacht. Zo zijn er interviews gehouden met Heuvelman, Hollandia en WD Trading om te achterhalen wat hun behoefte is en waar zij tegenaan lopen.

4 circulaire thema's voor Krimpen

Op basis van deze resultaten zijn er 4 thema's bepaald die relevant zijn voor Krimpen de komende jaren. Dit zijn:

- 1 **Bedrijfsleven** – Krimpen heeft een gevarieerde economie met een mix van industrieën, dienstverlening en detailhandel. De gemeente heeft een belangrijke rol om hen te faciliteren om meer circulair te werken.
- 2 **Bouw en openbare ruimte** – Krimpen heeft vergeleken met de rest van de provincie een relatief bescheiden nieuwbouwopgave van 733 woningen tot 2030. De grootste opgave zit in herontwikkeling en openbare ruimte. De bouwsector is een materiaal-intensieve sector en verantwoordelijk voor 40% van het primaire grondstoffenverbruik, 40% van de totale afvalproductie en 11% van de totale CO₂-uitstoot (zie publicatie DGBC). Hier is veel impact te winnen.
- 3 **Eigen organisatie** – We hebben als gemeente een maatschappelijke voorbeeldfunctie. Via inkoop en facilitaire dienstverlening hebben we een belangrijke troef in handen om circulariteit te stimuleren in onze eigen organisatie en uit te vragen aan de markt.
- 4 **Consumenten** – De gemeente heeft zorgplicht voor afvalstoffen. Het terugdringen van restafval en het verbeteren van de zuiverheid van reststromen biedt betere mogelijkheden voor hoogwaardig hergebruik.

Acties, rollen en eigenaarschap

In hoofdstuk 3 worden de concrete acties die tot en met 2027 uitgevoerd moeten worden. We hebben voor iedere actie het eigenaarschap van deze actie bepaald op basis van onderstaande portefeuilles. Bovendien is voor iedere actie de rol van de gemeente bepaald. Onder rollen maken we een onderscheid tussen:

- **Uitvoerder:** uitvoering door gemeente zelf;
- **Partner:** uitvoering samen met andere partijen;
- **Regisseur:** uitbesteden van uitvoerende taken, met behoud van sturing en controle; en
- **Facilitator:** uitvoering ligt bij samenleving, gemeente heeft een faciliterende rol.

Op basis van de verdeling van onderwerpen zijn binnen de gemeente Krimpen de thema's als volgt binnen de portefeuilles verdeeld:

- Teams Openbare Ruimte
- Team Duurzaam Wonen en Werken
- Team Vastgoed Facilitair
- Team Omgevingsloket
- Team Samenleven

2 Beleid van Rijk, provincie en regio

2.1 Rijksbreed programma Circulaire Economie

Het Rijksbrede programma Circulaire Economie richt zich op 5 sectoren: (1) biomassa en voedsel, (2) kunststoffen, (3) maakindustrie (nieuwe producten), (4) bouw en (5) consumptiegoederen. De focus ligt op het wegnemen van belemmerende wet- en regelgeving en het ontwikkelen van juridische en beleidsinstrumenten die de circulaire economie stimuleren.

Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie 2021-2023

In 2020 is het Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie 2021-2023 vastgesteld met inhoudelijke transitieagenda's voor de hierboven genoemde 5 sectoren. Het Rijk formuleert hierin 3 belangrijke doelen:

- Bestaande productieprocessen maken efficiënter gebruik van grondstoffen, zodat er minder grondstoffen nodig zijn.
- Wanneer nieuwe grondstoffen nodig zijn, wordt zoveel mogelijk gebruikgemaakt van duurzaam geproduceerde, hernieuwbare (onuitputtelijke) en algemeen beschikbare grondstoffen. Zoals biomassa, dat is grondstof uit planten, bomen en voedselresten.
- Nieuwe productiemethodes ontwikkelen en nieuwe producten circulair ontwerpen.

Daarnaast werkt de Rijksoverheid aan verschillende dwarsdoorsnijdende thema's die relevant zijn voor alle inhoudelijke transitieagenda's, zoals producentenverantwoordelijkheid en financieringsinstrumenten, maar ook circulair inkopen.

Op dit moment sijpelt er nog weinig beleid van de Rijksoverheid door naar de gemeenten. De verwachting is dat nieuw beleid zich de komende jaren steeds verder zal ontwikkelen. We zullen als gemeente goed op de hoogte moeten blijven van deze ontwikkelingen. Het is verstandig om ook al in deze fase aan de slag gaan, zodat we goed voorbereid zijn op verwachte veranderingen. Met het Nationaal Programma Circulaire Economie 2023 – 2030 heeft het Rijk hier deels invulling aan gegeven.

Nationaal Programma Circulaire Economie 2023 – 2030

In het NPCE 2023 – 2030 staat duidelijk gesteld dat het circulaire economiebeleid tot op heden vooral gericht is op vrijwilligheid en vrijblijvendheid. Om de ambitie te verwezenlijken zijn meer richtinggevende en dwingende maatregelen nodig. Het Rijk zet daarom in op een mix van beprijzende, normerende en stimulerende maatregelen.

Waar het beleid zich eerder voornamelijk richtte op de achterkant van de keten, worden er nu meer maatregelen genomen op de inputkant (zoals circulair ontwerp) en in de gebruikersfase. Er zijn 4 ‘knoppen’ waar met het circulaire economiebeleid aan gedraaid kan worden. Deze knoppen staan ook centraal in het Actieprogramma Circulaire Economie voor Krimpen:

- 1 **Vermindering van grondstoffengebruik:** minder producten (primaire) grondstoffen gebruiken door af te zien van het produceren of kopen van, deze te delen of ze efficiënter te maken (‘narrow the loop’). In het NPCE is bijvoorbeeld de ambitie geformuleerd dat de Nederlandse overheden veel meer circulair gaan inkopen. Van bureaus en stoelen tot wegen en waterwerken. Dit gaat ook iets vragen van gemeentelijke inkoopprocessen.
- 2 **Substitutie van grondstoffen:** primaire grondstoffen vervangen door secundaire grondstoffen en duurzame biograndstoffen die zo hoogwaardig mogelijk toegepast worden, of door andere, meer algemeen beschikbare grondstoffen met een lagere milieudruk. Denk hierbij aan de verplichting tot een bepaald percentage recyclaat (hergebruikte materialen).
- 3 **Levensduurverlenging:** producten en onderdelen langer en intensiever gebruiken door hergebruik en reparatie. Dit vertraagt de vraag naar nieuwe grondstoffen. Een maatregel die gericht is op levensduurverlenging is bijvoorbeeld een reparateursregister vanaf 2023 voor elektrische en elektronische apparaten, zodat men gemakkelijk een geschikte reparateur kan vinden. Dit levert lokaal arbeidsplekken op.
- 4 **Hoogwaardige verwerking:** de kringloop sluiten door recycling van materialen en grondstoffen, zodat er minder afval wordt verbrand of gestort én er meer hoogwaardig aanbod van secundaire grondstoffen ontstaat. In 2050 moet het verbranden van recyclebaar materiaal volledig verleden tijd zijn.

2.2 Provincie Zuid-Holland

Maar liefst 30% van het grondstoffenverbruik van Nederland ligt in provincie Zuid-Holland. In het stimuleren van een circulaire economie, richt de provincie zich op 4 transitie-thema's. De provincie Zuid-Holland vervult binnen deze thema's de rol van opdrachtgever, verbinder en aanjager (circulair.zuid-holland.nl).

1 **Bouw;**

- Bedrijventerreinen
- Gebouwde omgeving
- Grond-, weg-, en waterbouw

2 **Groene Grondstoffen en Voedsel;**

- Circulaire productie en keten
- Vergroten en differentiëren van aanbod van groene grondstoffen
- Verwaarden van reststromen

3 **Maakindustrie; en**

- Circulaire energietransitie
- Maritieme maakindustrie
- MKB maakindustrie

4 **Kunststoffen**

- Industrie
- Microplastics
- MKB in circulaire ketens
- Retoursystemen

Om sturing te houden in deze grote verandering, focust de provincie zich op 5 actielijnen, gericht op de 4 genoemde thema's:

- Aanjagen netwerken en ketensamenwerking
- Kennis en innovatie ontwikkelen en delen
- Actualiseren beleid en regelgeving
- Inrichten fysieke leefomgeving
- Inkoop en aanbesteding

De circulaire economie vraagt om andere vormen van samenwerkingen tussen bedrijven, kennisinstellingen, overheden en maatschappelijke organisatie. Daarom faciliteert de provincie sinds 2020 netwerken rondom *biobased* bouwen, circulaire zonnepanelen, microplastics en optimaal verwaarden van natuurlijke reststromen. Hieronder schematisch toegelicht in een transitiepad, opgesteld door DRIFT.

Er worden op verschillende circulaire thema's transitieteams, vernieuwersnetwerken opgesteld en doorbraakprojecten uitgevoerd. Deze dienen via een verandernetwerk verbreed te worden.

2.3 Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)

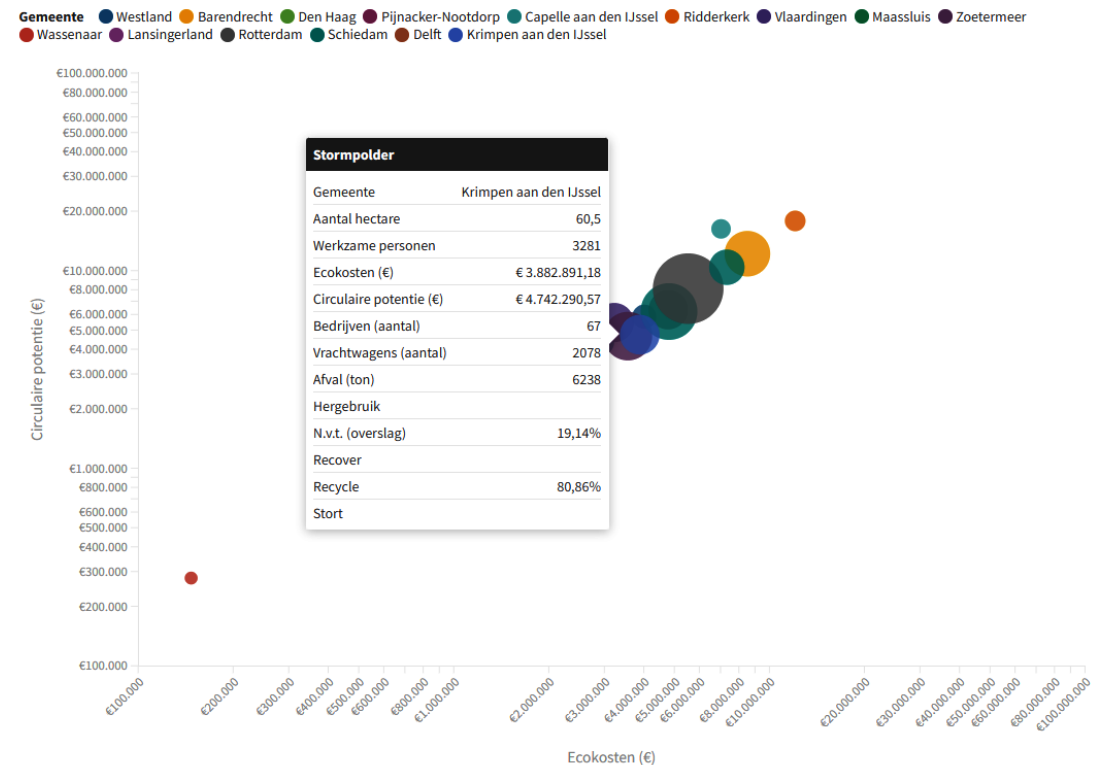
De MRDH zet zich in voor diverse onderwerpen die raken aan de circulaire economie, zoals het bevorderen van de samenwerking tussen onderwijs en de arbeidsmarkt. Binnen de MRDH streven we naar een verminderde afhankelijkheid van fossiele brandstoffen en lineaire materiaalketens. In onze economie is er een groeiende behoefte aan mensen die bekend zijn met deze nieuwe technieken en ontwikkelingen, en in staat zijn ermee om te gaan.

De MRDH vormt samen met andere regio's het opdrachtgevend consortium voor Circulair.biz, een organisatie die de regio's ondersteunt bij de realisatie van circulaire bedrijventerreinen. In diverse deelnemende gemeenten is een inventarisatie gemaakt van de transport en afval- en reststromen op een bestaand bedrijventerrein en zijn circulaire mogelijkheden geïdentificeerd. Een voorbeeld van zo'n terrein is de Stormpolder in Krimpen.

Zoals hier rechts inzichtelijk is gemaakt zijn er verschillende afvalstromen waar op Stormpolder circulaire kansen liggen. Op basis van de circulaire potentie liggen de meeste kansen op de volgende stromen:

- Ferrometalen: Circulaire potentie: €1.801.228
- Metalen: Circulaire potentie: €507.766
- Vet- en oliemengsels (uit olie/waterscheiders die uitsluiten spijsolie en -vetten bevatten): Circulaire potentie: €401.150
- Olieafval en afval van vloeibare brandstoffen (exclusief spijsolie, 05 en 12): Circulaire potentie: €180.889

- Afval van landbouw, tuinbouw, aquacultuur, bosbouw etc.: Circulaire potentie: €76.195
- Bouw- en sloopafval (inclusief afgegraven grond van verontreinigde locaties). Afvalstof Omschrijving: ijzer en staal.
 - Circulaire potentie slooijzer: €51.543
 - Circulaire potentie sloophout: €25.375

Overzicht van circulaire potentie bij bedrijventerrein Stormpolder.
Bron: MRDH - Circulair.biz

2.4 Gemeente Krimpen aan den IJssel

Duurzaamheidsagenda 2021-2024

In de Duurzaamheidsagenda 2021-2024 zijn verschillende circulaire ambities en doelstellingen opgenomen. Hieronder een aantal belangrijke punten. Circulair inkopen Het doel is om in 2024 al 30% van de inkopen circulair te maken en uiteindelijk in 2030 volledig circulair in te kopen. Om dit te bereiken is er in 2021 een gedegen plan opgesteld voor Maatschappelijk Verantwoord Inkopen.

Aanvullend afval- en grondstoffenbeleid

Daarnaast wordt er aanvullend afval- en grondstoffenbeleid ontwikkeld op basis van de nieuwe VANG-doelstellingen (minder restafval, een betere afvalscheiding en een hoge kwaliteit van grondstoffen). Een belangrijk aspect is de volledig gescheiden inzameling van het bedrijfsafval van de gemeentelijke organisatie. Hiermee wordt het mogelijk om materialen beter te scheiden en te recyclen.

Samenwerking met de markt

Ook wordt er nauw samengewerkt met marktpartijen om de ketens te sluiten en zo de circulariteit te bevorderen. Het organiseren van Repaircafé's blijft een belangrijk initiatief om hergebruik en reparatie te stimuleren. Er wordt tevens een pilot gestart met een werkplaats voor duurzame reparaties, een ambachtscentrum. Dit biedt mogelijkheden om duurzame reparaties te bevorderen en vakmanschap te stimuleren.

Circulaire woningbouw en - openbare ruimte

Vanaf 2021 wordt er gestreefd naar een Milieu Prestatie Gebouwen (MPG) van 0,8. Dit betekent dat er wordt ingezet op het verminderen van de milieubelasting van gebouwen. Tot slot worden er kansen onderzocht om circulariteit toe te passen in projecten in de openbare ruimte, waardoor duurzaamheid nog verder geïntegreerd kan worden.

Conclusie

In dit Actieprogramma Circulaire Economie 2024 – 2027 bouwen we voort op bovenstaande punten die zijn vastgesteld in de Duurzaamheidsagenda. Met name circulair inkopen, kwaliteit van grondstoffen, en het hoogwaardig hergebruiken van producten worden hieruit meegenomen.

Bestuursakkoord Krimpen aan den IJssel 2022-2026

We streven ernaar om elke 2 jaar de Krimpense duurzaamheidsprijs uit te reiken aan een vereniging, inwoner of onderneming die een stimulerend idee heeft op het gebied van duurzaamheid en circulariteit, of die een voorbeeldfunctie vervult op het gebied van duurzaamheid. Deze prijs erkent en belooft inzet en innovatie op het gebied van duurzaamheid.

Een belangrijke doelstelling is het realiseren van 75% afvalscheiding en het beperken van het restafval (fijn en grof) tot niet meer dan 100 kilo per inwoner per jaar in 2030. Hierbij ligt de focus op het behouden van een zo hoog mogelijke kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen.

Realisatieafspraken Woningbouw – Regio Rotterdam

Als vervolg op de Samenwerkingsafspraken tussen provincie en het Rijk, worden met dit besluit de regionale Realisatie-agenda regio Rotterdam vastgesteld. Hierin zijn afspraken opgenomen tussen het BZK, provincie, gemeenten, woningcorporaties en waterschappen die actief zijn in de regio Rotterdam. Als onderdeel hiervan zijn concrete circulaire bouwafspraken opgenomen die centraal moeten staan bij de nieuwe woningbouwontwikkelingen.

De nieuwbouwopgave voor Krimpen is niet enorm. Toch biedt deze aanknopingspunten voor de 733 woningen die tot 2030 gebouwd moeten worden. De volgende realisatieafspraken voor circulair bouwen zijn hierin opgenomen en ondertekend:

- (Regio)gemeenten spannen zich in **om in 2030 minimaal de helft van het aantal woningen circulair en industrieel te laten bouwen**, zoals ook benoemd in het Programma Woningbouw van BZK. Deze verschuiving leidt onder meer tot een kortere bouwtijd, minder stikstofuitstoot op de bouwplaats en een betere milieuprestatie.
- Om te zorgen voor een toekomstbestendige woningvoorraad besteden partijen **aandacht aan de aanpasbaarheid en flexibiliteit van woningen**, om in te kunnen spelen op toekomstige behoeften.

Hieruit is dus al een bestuurlijke doelstelling vastgesteld om in 2030 50% van het aantal woningen circulair en industrieel te laten bouwen. Een belangrijke doelstelling om ook in dit Actieprogramma centraal te zetten.

3 Uitvoering

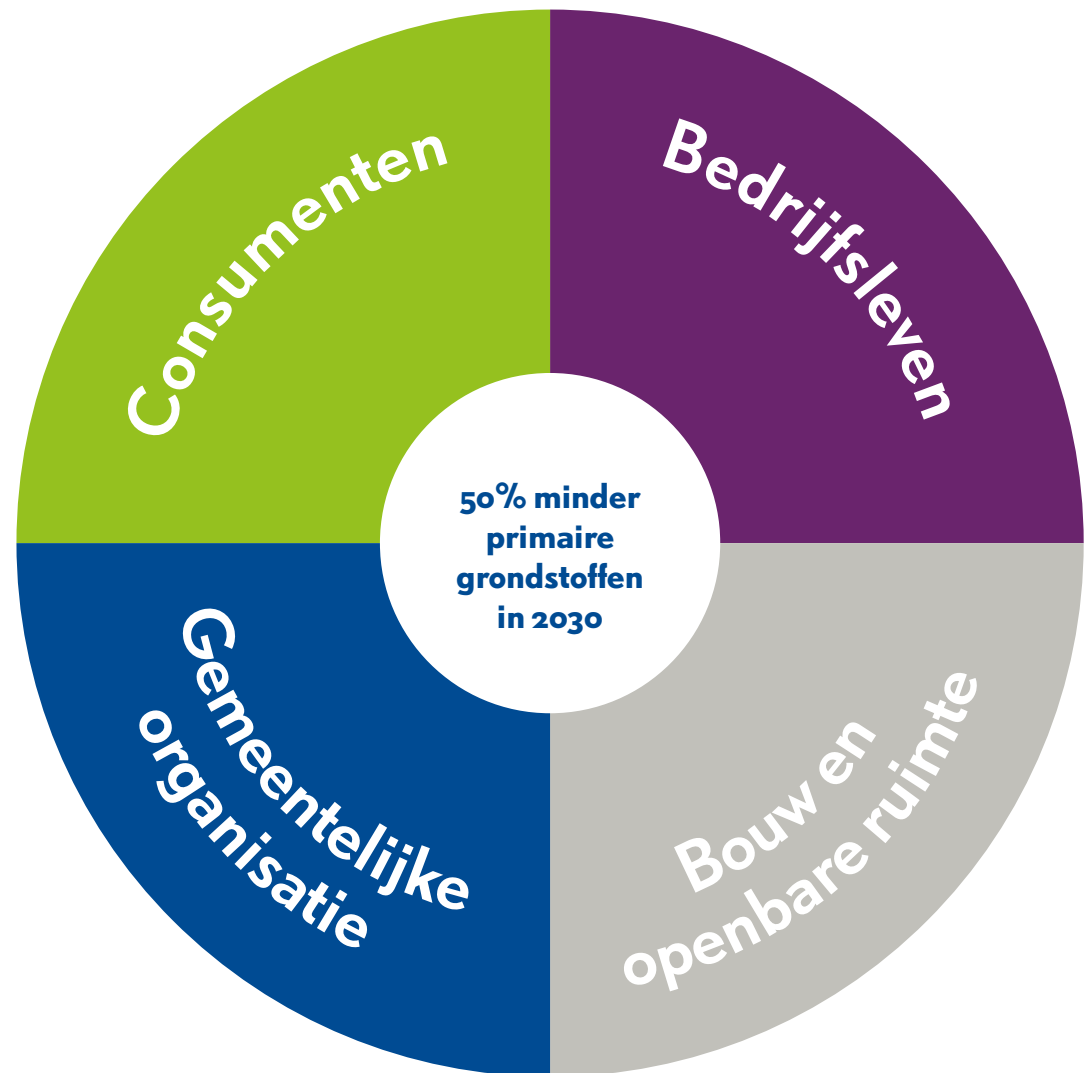
Uitvoering

Op basis van de beleidsanalyse, de gesprekken met de wethouders en de werksessies met het kernteam en opgave-managers zijn er voor de 4 circulaire thema's doelstellingen en bijbehorende acties geformuleerd voor de periode 2024 – 2027.

Per actie komen de volgende punten naar voren:

- 1 Wat houdt de actie in?
- 2 Wat is de rol van de gemeente?
- 3 Hoe ziet het resultaat eruit (welke vorm)?
- 4 Wat is de geplande startperiode?

Een schematisch overzicht van alle doelstellingen en acties is te bekijken in het register.

Wat willen we bereiken?

We stimuleren het bedrijfsleven om circulair te handelen

Krimpen heeft een gevarieerde economie met een mix van (maak) industrie, dienstverlening en detailhandel. Er is veel potentie voor bedrijven in Krimpen om meer te werken volgens circulaire principes ([Circulair.biz](https://www.circulair.biz)). Er zijn al verschillende bedrijven waar recycling gebruikelijk is. Denk hierbij aan puin-, grond- en groenverwerker Heuvelman, verwerker van ferro- en non-ferro metalen en elektronika WD Trading en grondstofverwerker Cyclus. De kansen voor deze partijen zitten in het hoogwaardiger hergebruiken van inkomende producten of grondstoffen. Zij kunnen ook onderscheidend vermogen opbouwen door kennisontwikkeling en ervaring op te doen met het hoogwaardig hergebruiken van secundair materiaal.

Het werken volgens circulaire principes kan voordelen hebben voor kosten, milieu en regelgeving (onder andere CSRD). Voorbeelden zijn bijvoorbeeld circulaire ontwerpstrategieën, zodat er minder primaire grondstoffen nodig zijn, opknap- of herfabricage processen of het gezamenlijk optrekken in afvalcontracten om bijvoorbeeld transportbewegingen te reduceren. Circulair handelen voor het bedrijfsleven kan dus zowel binnen als tussen bedrijven plaatsvinden.

Voor het thema 'Bedrijfsleven' zet Krimpen in op 2 strategieën. Enerzijds op het stimuleren van circulariteit **op bedrijven-terreinen**, zodat bedrijventerreinen volgens circulaire principes worden beheerd. Anderzijds zetten we in op **regionale kennisuitwisseling** tussen kennisinstellingen en lokale bedrijven.

Voorbeeld: Hergebruik bij de Tegeltaxi

De Tegeltaxi is een project in het kader van Project Steenbreek. Het idee is om meer tegels uit tuinen te halen om meer ruimte te geven aan groen en zo een bijdrage te leveren aan wateropname en het voorkomen van hittestress. De Tegeltaxi is een initiatief om deze tegels weer een tweede leven te geven. De tegels worden zoveel mogelijk naar een natuurgebied in de omgeving gebracht (Stichting Natuurrijk) waar ze er onder andere stapelmuurtjes van maken voor insecten.

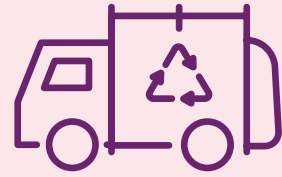
Doelstelling 1

Bedrijventerreinen zijn op basis van circulaire principes ingericht en beheerd

Een belangrijk aspect in de circulaire economie is het hergebruik van producten, componenten, materialen en grondstoffen, zodat afval niet meer bestaat. Bedrijventerreinen vormen een belangrijke bron van reststromen die momenteel nog niet hoogwaardig (her)gebruikt worden. Zo laat bijvoorbeeld de circulariteitsscan van Circular.biz zien dat 81% van reststromen op bedrijventerrein Stormpolder worden gerecycled, 19% wordt gebracht naar op- en overslaglocaties en dat 0% wordt hergebruikt. Dit biedt circulaire kansen die door Circular.biz worden geschat op in totaal € 3.063.292.

Bedrijventerreinen zijn essentieel voor de economische groei, werkgelegenheid en duurzame ontwikkeling van de gemeente Krimpen. Om deze toekomstbestendig te maken stellen wij een visie op en gaan we circulaire samenwerking op bedrijventerreinen stimuleren.

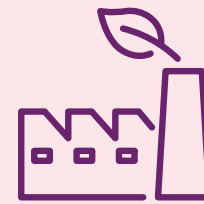
↳ Actie 1 + 2

Actie 1

We stimuleren circulaire samenwerking op bedrijventerreinen en zoeken de samenwerking op met de Ondernemerskring Krimpen

We verkennen bijvoorbeeld of er gebruik gemaakt kan worden van elkaars reststromen, transportdiensten (bijvoorbeeld gezamenlijke afvalcontracten om het aantal transportbewegingen te reduceren) en het delen van elkaars assets (werktuigen, machines en faciliteiten). Ook verkennen we mogelijke acties om de circulaire potentie voor ferrometalen op bedrijventerrein Stormpolder te verzilveren. Tot slot, verkennen we of er met OKK thema gebonden inspiratiesessies georganiseerd kunnen worden.

Actie 2

We stimuleren toekomstbestendige bedrijventerreinen en reserveren ruimte voor circulaire activiteiten

De belangrijkste bedrijventerreinen van Krimpen aan den IJssel, Stormpolder, Parallelweg en De Krom, tonen tekenen van verval. De gemeente gaat in samenwerking met bedrijven en overlegorganen plannen maken om de beschikbare ruimte intensiever en efficiënter in te richten. Bedrijventerreinen krijgen een grotere rol in de Duurzaamheidsagenda '25-'28. Circulariteit nemen we, naast de andere duurzaamheidsthema's, hierin mee. Hierbij houden we rekening met, onder andere, de volgende punten:

- Bij nieuwe ontwikkelingen of herontwikkeling gaan we uit van de meest actuele vereisten met betrekking tot duurzaamheid, efficiënt ruimtegebruik en landschappelijke inpassing.
- Ruimtereservering voor circulaire activiteiten (bijvoorbeeld bouw hubs; reparatie-/deelfaciliteiten). We behouden of creëren ruimte voor grootschalige circulaire activiteiten die passen binnen de gestelde ruimte voor geluid en geur. (zie pagina 11 document Omgevingswet)
- Mocht er een visie voor de Stormpolder komen, nemen we circulariteit daarin mee.

Ontwikkeling toekomstbestendige bedrijventerreinen; ruimtevraag circulaire economie vraagt anticipatie (PBL)

Doelstelling 2

Regionale kennis-uitwisseling tussen bedrijven en onderwijs is gefaciliteerd

Om bedrijven te verleiden meer circulair te handelen zetten we in op kennisuitwisseling. Hierbij delen we bestaande regionale initiatieven en cursussen op het thema circulaire economie met lokale ondernemers en verbinden we de juiste partijen aan elkaar. Een belangrijke partner die wij zien in het samenbrengen van bedrijven is de Ondernemerskring Krimpen (OKK). Door op verschillende manieren de kennis en kunde samen met lokale bedrijven en kennisinstellingen te ontwikkelen, stimuleren we onderlinge verbondenheid en daadkracht.

↳ Actie 3 + 4

Actie 3

We faciliteren kennisdeling over circulariteit onder bedrijven

We promoten circulaire kennissessies, initiatieven en cursussen op het thema circulaire economie. Hierbij richten we ons op zowel maakbedrijven, MKB en winkeliers. We promoten hierbij initiatieven die worden opgezet in de regio of provincie en die circulaire verdienmodellen stimuleren. Zo gaan we:

- Verkennen of we samen met MRDH CIRCO-tracks kunnen aanbieden onder Krimpense bedrijven (mogelijkheid hiervoor is CIRCO-track Maritiem).
- Promoten we Circulair.biz als platform en inspiratietool om de circulaire potentie te verzilveren in verdienmodellen
- Verkennen we of er andere kennisdelingsmogelijkheden zijn voor Krimpense bedrijven

Actie 4

We verbinden lokale maakbedrijven met regionaal praktijkgericht onderwijs op het thema circulaire economie

We verkennen de mogelijkheid om de lokale maakindustrie te koppelen aan lokaal en regionaal (praktijk)onderwijs op het thema circulaire economie. Zo leidt de Hogeschool van Rotterdam studenten op die aan een circulaire maakindustrie werken. Zij zijn continu op zoek naar onderzoeks- en innovatieprojecten. Anderzijds kent Hollandia in Krimpen ook een bedrijfsschool die ook bij kan dragen aan onderlinge kennisuitwisseling op het thema. Zo zetten we in op circulaire kruisbestuiving tussen lokale maakbedrijven en het onderwijs én binden we starters aan Krimpen.

Circulair praktijkgericht onderwijs bij de Hogeschool van Rotterdam. Foto impressie van Circular Harvest 2023: ideeën, inzichten en bijzondere projecten over circulariteit, Bron: Hogeschool Rotterdam, 2023

Bouw en openbare ruimte

Wat willen we bereiken?

We richten de gebouwde omgeving volgens circulaire principes in

De bouwsector is een materiaal-intensieve sector en verantwoordelijk voor 40% van het primaire grondstoffenverbruik, 40% van de totale afvalproductie van Nederland en 11% van de totale CO₂-uitstoot (zie publicatie DGBC). Circulair bouwen en ontwerpen biedt een mogelijkheid om deze negatieve milieudruk te verminderen en zelfs klimaatpositief te bouwen.

De (her)ontwikkelingsopgave van Krimpen biedt kansen voor een circulaire economie. Het stelt ons in staat om optimaal gebruik te maken van bestaande gebouwen en infrastructuur en de levensduur hiervan te verlengen. In plaats van te investeren in de bouw van nieuwe gebouwen, kunnen we bestaande structuren zoveel mogelijk hergebruiken en transformeren. Dit vermindert de behoefte aan nieuwe materialen. Binnen de bouw zetten we in op 3 onderdelen: **woningbouw, maatschappelijk vastgoed** en de **openbare ruimte**.

Doelstelling 1

In 2030 is 50% van de (her)ontwikkelde woningbouw circulair of industrieel

De gemeente Krimpen heeft in verhouding weinig uitbreidingsmogelijkheden voor nieuwbouw. Binnen de gemeentelijke grenzen is daarentegen de sloop/nieuwbouw-, renovatie- en onderhoudsopgave groot. Als gemeente zetten we in op het toepassen van zoveel mogelijk hergebruikte en biobased materialen met een lage milieudruk en ontwerpen we voor toekomstig hergebruik. Om dit correct toe te passen in projecten sluiten we aan bij nationale standaarden omtrent circulair bouwen.

↳ Actie 1 + 2

Actie 1

We onderzoeken of we ons aan kunnen sluiten bij het convenant Toekomstbestendig Bouwen en stellen deze centraal bij woningbouw

De gemeente speelt een belangrijke rol in woningbouwontwikkelingen en kan daarbij ambities en eisen ten aanzien van circulariteit opnemen. Dat doen we altijd in samenhang met de andere duurzaamheidsthema's en programmatische eisen van het gebied. Vanuit de provincie Zuid-Holland wordt gestuurd op het Convenant Toekomstbestendig Bouwen. Hierin zijn verschillende opdrachtgevende en -nemende partijen (gemeenten, corporaties, ontwikkelaars etc.) aangesloten om één standaard voor toekomstbestendig bouwen te definiëren, waar circulariteit één van de thema's van is. Per ontwikkeling moet op de verschillende thema's een ambitie worden bepaald. We onderzoeken of we ons aan kunnen sluiten bij het Convenant en stellen deze altijd centraal bij woningbouwontwikkelingen.

Actie 2

We verkennen met woningcorporaties de toepassing van circulaire bouwconcepten en stimuleren circulaire onderhoudsketens

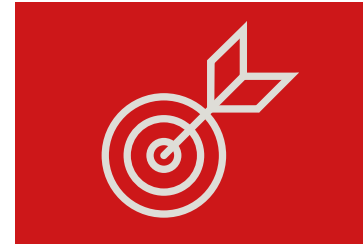
QuaWonen is in Krimpen de woningcorporatie met de meeste woningen in bezit. Ze zijn daarom een belangrijke partner in de koers richting circulair bouwen en renoveren. QuaWonen heeft op dit vlak nog weinig ervaring en moet hier nog keuzes in maken. Een eerste stap is het opstellen van een visie op het gebied van circulariteit en klimaatadaptatie, als onderdeel van het te herijken duurzaamheidsbeleid. Dit proces start in 2024. De gemeente levert expertise tijdens dit proces. We maken hierbij kosteloos gebruik van de expert 'Circulair bouwen' van de provinciale regeling: Het Expertteam Toekomstbestendige Woningbouw.

Ondertussen inspireren we de woningcorporatie om bij renovatie en onderhoud circulaire maatregelen toe te passen. QuaWonen verkent met haar ketenpartners vervolgens de mogelijkheden. Waar mogelijk, pakken we in gezamenlijkheid een pilotproject op. Een voorbeeld hierbij is hergebruik van installatiesystemen.

Als het gaat om nieuwbouw: Hierbij hebben we zelf ook een rol en gaan we met QuaWonen het gesprek aan over circulaire bouw en de mogelijkheden (via bijvoorbeeld prestatieafspraken). QuaWonen is onderdeel van de Rotterdamse Bouwersnelling die als doel heeft om samen met gemeenten en marktpartijen het bouwen te versnellen door in te zetten op fabrieksmatige (conceptuele) en duurzame bouw. Hiermee kan de bouwtijd versneld worden en de uitstoot van stikstof en CO₂ sterk gereduceerd worden.

Circulair massief houtbouwproject M'DAM (Bron: Finch Buildings)

Doelstelling 2

In 2030 is het maatschappelijk vastgoed 100% volgens circulaire principes onderhouden

Via maatschappelijk vastgoed kunnen we als gemeente direct sturen op circulariteit. In Krimpen liggen de grootste kansen binnen onderhoud en renovatie van bestaand vastgoed en minder bij nieuwbouw. Uitzondering vormt hierbij de grote sloop-/nieuwbouwopgave van de scholenbouw de komende jaren. Hier kunnen we samen met schoolbesturen experimenteren met circulaire bouwmethoden.

We stellen het doel om in 2030 het maatschappelijk vastgoed 100% volgens circulaire principes te onderhouden. Hieronder verstaan we:

- De 4 circulaire strategieën worden toegepast.
- We gaan uit van strategie 1 t/m 3 voorkomen van materiaalgebruik, levensduurverlenging en substitutie van grondstoffen.
- Als substitutie niet mogelijk is geldt voor de overige materialen de minimale eis van recycling (strategie 4).

↳ Actie 3 + 4 + 5

Actie 3

We vragen eigen nieuwbouw van maatschappelijk vastgoed uit op circulariteit

In het geval van nieuwbouw op een locatie waar wij eigenaar zijn ofwel de grondpositie hebben vragen we uit op circulariteit. Een pilot hiervoor kan zich voordoen bij de ontwikkelingen rondom Ontmoetingscentrum De Tuyter en Raadhuisplein 4. Hierbij maken we gebruik van het raamwerk van het Nieuwe Normaal, dé standaard voor circulair bouwen in Nederland (het Nieuwe Normaal is ook de onderlegger voor circulariteit in het Convenant Toekomstbestendig Bouwen). Vanuit de Provincie Zuid-Holland loopt er een subsidieregeling om advies te krijgen hoe het raamwerk toe te passen (via Cirkelstad).

Voorbeeld: Raadhuis Krimpen

Bij de transformatie van het raadhuis lag de focus het behouden van de bestaande fundering en de karakteristieke bogenconstructie van de half verdiepte betonnen kelderbak. Op de bestaande fundering is een nieuwe, lichte en volledig demontabele nieuwbouw van twee bouwlagen gerealiseerd. Hierbij is rekening gehouden met de mogelijkheid om alle onderdelen van de nieuwbouw in de toekomst opnieuw te gebruiken.

Een opvallend aspect van de vernieuwde gevel is de keuze voor keramische tegels in een lichte zandkleur, geplaatst in een strak raster. Wat bijzonder is, is dat de tegels niet zijn gelijmd, maar geschroefd. Dit maakt het mogelijk om de tegels eenvoudig te demonteren en hergebruiken in geval van toekomstige veranderingen of renovaties.

Een slimme en strategische plaatsing van een lift en trappenhuis speelt een cruciale rol in de flexibiliteit van het gebouw. Deze elementen zijn zodanig ontworpen dat, mocht de bestemming van het raadhuis veranderen, de ruimtes eenvoudig aan elkaar kunnen worden gekoppeld. Dit geeft het gebouw de mogelijkheid om zich aan te passen aan toekomstige behoeften en functies, zonder dat er grote structurele veranderingen nodig zijn.

Door de keuze voor herbestemming in plaats van nieuwbouw en de toepassing van demontabele elementen en slimme ontwerp oplossingen, is het raadhuis in Krimpen aan den IJssel een voorbeeld van circulaire bouwelementen. Het laat zien hoe het behoud van bestaande structuren en het hergebruik van materialen bijdragen aan duurzaamheid, efficiënt gebruik van resources en een flexibele gebouwstructuur die kan evolueren met de tijd

Actie 4

We dagen de markt uit door circulariteit mee te nemen in aanbestedingen voor de (ver)nieuwbouw van scholen

Er ligt een grote (ver)nieuwbouwopgave voor scholen de komende 5 jaar. 7 van de 14 gebouwen worden vernieuwd en dat biedt kansen voor circulair bouwen. Op dit moment is de prioriteit voor circulariteit bij scholen laag. Zij willen een kwalitatief schoolgebouw en moeten al afwegingen maken wat er binnen het budget gerealiseerd kan worden. We gaan het volgende doen:

- We nemen circulariteit mee in aanbestedingen, waarbij inschrijvende partijen punten kunnen verdienen als ze circulaire principes toepassen. Zo dagen we de markt uit om circulair te bouwen en ontwerpen.
- Ook stellen we eisen bij sloop/nieuwbouwprojecten voor het hoogwaardig hergebruiken van materialen.
- We hanteren hierbij het raamwerk van Het Nieuwe Normaal Gebouw, een gedragen standaard voor circulair bouwen.
- Tot slot, worden er in de komende 5 jaar 7 van de 14 schoolgebouwen vernieuwd. We verkennen hierbij of tenminste één school op korte termijn als circulair pilotproject aangewezen kan worden om te experimenteren met circulair en/of biobased bouwen.

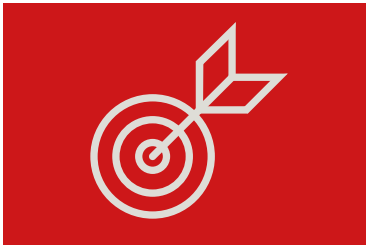
Actie 5

Voor eigen vastgoed vullen we onderhoudsplannen aan met kansen voor circulariteit

Binnen het bestaande maatschappelijk vastgoed bestaan voor ieder gebouw onderhoudsplannen. Deze worden elke 3-4 jaar vernieuwd om de portefeuille in kaart te brengen. Vanaf de volgende herijking voegen we hier kansen voor circulariteit aan toe op basis van een nulmeting. Bij onderhoud binnen aflopende raamcontracten voegen we voor onderaannemers aanvullende circulaire eisen toe – zoals bijvoorbeeld hergebruik van verouderd materiaal of toepassing van biobased verf.

Referentiebeelden van biobased maatschappelijk vastgoed zoals scholen & sportaccommodaties (bron: LIAG Architecten, Heiplaat Rotterdam)

Doelstelling 3

Het primair materiaal-gebruik voor de afwerking in de openbare ruimte is in 2030 met 50% gereduceerd

De inrichting van de openbare ruimte valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente en biedt een kans om te sturen op circulariteit. Samen met het Ingenieursbureau Krimpenerwaard (IBKW) gaan we inzetten op het toepassen van circulaire materialen en ontwerpmethoden tijdens aanleg, onderhoud en einde gebruiksduur. In verband met de locatie specifieke verzakingsproblematiek zijn toegepaste materialen in de openbare ruimte lastiger her te gebruiken. De toegepaste ophoogmaterialen zakken namelijk weg en kunnen niet meer worden hergebruikt. Er zijn juist weer nieuwe ophoogmaterialen nodig. Daarom wordt de voorkeur gegeven aan het reduceren van het primair materiaalgebruik binnen de scope van de zichtbare afwerking.

↳ Actie 6 + 7

Actie 6

Bij aanleg, onderhoud en einde gebruiksduur van de openbare ruimte onderzoeken wij de inzet van circulaire alternatieven

Bij de aanleg van de openbare ruimte hebben we de ambitie om primaire materialen te vervangen voor circulaire alternatieven. Deze wereld is volop in ontwikkeling. We gaan daarbij het volgende doen:

- We onderzoeken de mogelijkheden voor biobased afwerkings- en inrichtingsmaterialen.
- Tijdens de regelmatige onderhoudscycli zal de focus in plaats van het vervangen van objecten en meubilair liggen op levensduurverlenging en het repareren en herstellen ervan. Nu doen we dit door pilots binnen het dagelijks beheer, in de toekomst ondersteunen we dit door het experimenteren met materialenpaspoorten als tool voor waardebepalen en hoogwaardige demontage.
- Na het einde van de gebruikscyclus van de openbare ruimte faciliteren we hoogwaardig hergebruik van onderdelen. Hiervoor onderzoeken we bijvoorbeeld of bij de bouw meer grond binnen de gemeente kan verblijven of hoe gebruikte

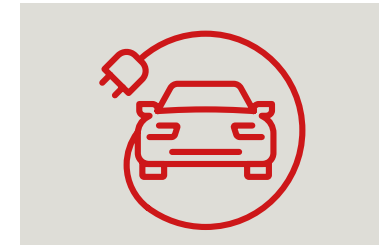
onderdelen, zoals bestratingstegels, van goede kwaliteit na einde gebruiksduur hergebruikt kunnen worden of een andere functie kunnen krijgen.

- Aansluitend op bovenstaand punt onderzoeken we de behoefte voor een opslaglocatie voor vrijgekomen grondstoffen en bouwproducten en -materialen (bouwhub).

Voorbeeld: Gerecyclede kunststof verkeersborden

Vanaf 2022 zijn alle nieuwe of te vervangen verkeersborden in Krimpen van gerecyclede kunststof in plaats van aluminium. Deze zijn gemaakt van oude plastic spullen. Al het plastic komt uit Nederland en daar zijn de borden ook gemaakt. Het verschil zie je vooral aan de achterkant van het bord. Het maken van de duurzame verkeersborden kost 70% minder CO₂ dan bij borden van aluminium. Ook kan het plastic later weer helemaal hergebruikt worden.

Actie 7

We integreren opgedane circulaire kennis jaarlijks in een aangepaste Leidraad Inrichting Openbare Ruimte

Alle ambities over reductie primaire materialen, hoogwaardig hergebruik en levensduurverlenging door reparatie en onderhoud integreren we middels criteria voor circulariteit in de vorm van een aangepaste **Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR)**. Een belangrijk onderdeel om circulaire alternatieven in beleid op te nemen is daarbij het faciliteren van samenwerking tussen de aanleg- en beheerafdelingen.

Wat willen we bereiken?

We geven als gemeente het goede voorbeeld

Als gemeente hebben wij een maatschappelijke voorbeeld-functie in de transitie naar een circulaire economie. Daarom hebben wij hoge ambities als het gaat om de onderdelen waar wij als gemeente direct invloed op uitoefenen. Naast circulaire ambities bij maatschappelijk vastgoed en de openbare ruimte geven we het goede voorbeeld door in te zetten op **circulair inkopen** en **brede kennisontwikkeling** binnen de organisatie.

Doelstelling 1

In 2030 is de inkoop 100% circulair (met een tussenstap van 50% in 2027)

Circulair inkopen is het inzetten van het inkoopinstrument om productie en (her)gebruik van circulaire producten en diensten te stimuleren. Met inkoop kunnen we als gemeente een actieve rol spelen in de transitie naar een circulaire economie. Het gaat namelijk niet alleen om een eenmalige koop nu, maar ook over toezeggingen voor de toekomst. Denk aan afspraken over onderhoud, retourname en retour-waarde. Dat is nodig om tot een echte circulaire economie te komen.

In de vastgestelde 'Duurzaamheids-agenda 2021-2024' is opgenomen om in 2024 al 30% van de inkoop circulair te maken en uiteindelijk in 2030 volledig circulair in te kopen. In december 2022 is het inkoopbeleid van Krimpen vastgesteld, echter is hier nog weinig rekening gehouden met circulariteit. Via dit Actieprogramma willen we het thema circulaire inkoop steviger op de agenda zetten.

We behouden de ambitie om in 2030 100% circulair in te kopen, en integreren een tussenstap van 50% in 2027. Hieronder verstaan we:

- 1 De 4 circulaire strategieën worden toegepast.
- 2 We gaan uit van strategie 1 t/m 3 voorkomen van materiaalgebruik, ontwerpen voor levensduurverlenging en substitutie van grondstoffen.
- 3 Als substitutie niet mogelijk is geldt voor de overige materialen de minimale eis van recycling (strategie 4).

We erkennen dat er vanuit de organisatie behoefte is voor extra personeel binnen het inkoopdomein. Zodra de openstaande vacature is gevuld willen we een Circulaire Inkoopstrategie opstellen (Actie 3), waarin we duidelijke ambities stellen voor verschillende productgroepen. Tot die tijd experimenteren we met het circulair inkopen van facilitaire zaken (Actie 2) en kopen we meer lokaal voedsel in voor lunches en evenementen (Actie 1).

↳ Actie 1 + 2 + 3

Actie 1

Voor lunches, bijeenkomsten en geschenken kopen we streekproducten in uit een korte voedselketen

We gaan voor lunches, bijeenkomsten en geschenken streekproducten inkopen uit een korte keten. Dit heeft verschillende voordelen. Zo stimuleren we de regionale economie, is lokaal voedsel over de hele linie duurzamer en gezonder en zorgt het ervoor dat de consument (onze medewerkers) dichterbij de boer komen te staan waardoor ze meer inzicht krijgen waar ons voedsel vandaan komt.

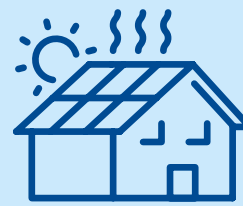

Actie 2

We experimenteren met het circulair inkopen van facilitaire zaken en diensten

In aanloop naar het opstellen van een Circulaire Inkoopstrategie gaan we experimenteren met circulair inkopen van facilitaire zaken. Denk hierbij aan inkopen als een dienst, waarbij de leverancier eigenaar blijft van het product, of verplichte terugnamegaranties bij producenten/leveranciers. Hierbij gaan we een start maken met:

- **Kantoorartikelen** waarbij we **inkopen als dienst** op een aantal producten toepassen, zoals printers en meubilair. Deze markt is al relatief volwassen.
- Bij de opwaardering van de vergader ruimtes op de begane grond zoeken we naar mogelijkheden tot hergebruik producten, productonderdelen en materialen.

Actie 3

We stellen duurzaam inkoopbeleid op waar circulariteit onderdeel van wordt

Zodra er meer capaciteit vrij komt binnen het inkoopdomein gaan we starten met het opstellen van duurzaam inkoopbeleid met een focus op circulariteit. Hierbij zetten we de voorkeursvolgorde van de circulaire strategieën centraal. We formuleren voor verschillende productcategorieën circulaire ambities, waar we in ieder geval de bouw centraal zullen stellen.

Bij het opstellen maken we gebruik van het stappenplan circulair inkopen voor gemeenten van het Versnellingsnetwerk Circulair Inkopen. Samen met de gemeenschappelijke regelingen (IBKW en GR IJsselgemeenten) onderzoeken we de mogelijkheden zijn voor aanbestedingen in de **circulaire bouw** (bijvoorbeeld Het Nieuwe Normaal) en voor circulaire eisen bij afvalbeleid bij evenementen (bijvoorbeeld eisen opstellen voor vergunningverlening). Om circulaire inkoopambities te formuleren vormt de MVI-criteriatool een handig instrument.

Een goed circulair inkoopbeleid omvat verschillende elementen:

- **Doelstellingen en ambities:** Het stellen van doelen helpt de organisatie om richting te hebben en de vooruitgang te meten, en het geeft een duidelijk signaal aan interne en externe belanghebbenden over de inzet voor circulariteit.
- **Levenscyclusbenadering:** Een circulair inkoopbeleid moet een levenscyclusbenadering omarmen, waarbij de impact van producten gedurende hun hele levensduur wordt beoordeeld.
- **Leveranciersbetrokkenheid:** Het beleid moet leveranciersbetrokkenheid stimuleren door het stellen van eisen en het bevorderen van samenwerking. Het betrekken van leveranciers is belangrijk omdat zij een sleutelrol spelen bij het leveren van circulaire producten en diensten.
- **Monitoring en evaluatie:** Een effectief circulair inkoopbeleid omvat monitoring- en evaluatiemechanismen om de voortgang en de impact van de inkooppraktijken te meten. Dit kan inzicht bieden in de effectiviteit van het beleid, helpen bij het identificeren van verbetermogelijkheden en de verantwoording vergroten.

Doelstelling 2

Voor 2027 is kennis over de circulaire economie in alle lagen van de organisatie breed verankerd

Een gebrek aan kennis wordt vaak als barrière benoemd als het gaat over de transitie naar een circulaire gemeente. Daarom zetten we in op interne kennisontwikkeling. Dit dient binnen verschillende teams te landen. De samenwerking en kennisdeling binnen de organisatie gaan we met de Krimpense benadering stimuleren: gericht op actie en verandering.

↳ Actie 4

Actie 4

We initiëren verschillende kennissessies over circulaire economie

We maken gebruik van externe bronnen en partnerschappen voor **kennissessies** om de kennis over circulariteit en duurzaamheid aan te vullen. We kunnen gebruik maken van bestaande initiatieven, zoals trainingen, webinars, online platforms en publicaties, om de kennis binnen de organisatie te vergroten. Een ander belangrijk onderdeel is het creëren van bewustwording en het voeren van het goede gesprek. Op die manier kunnen we kansen spotten. Het is namelijk maatwerk.

We stimuleren **actieve participatie medewerkers** en moedigen iedereen aan om over concrete vraagstukken mee te denken en om ideeën en *best practices* te delen, ongeacht team of functie. We organiseren bijeenkomsten, zoals teamvergaderingen of workshops, waarin medewerkers de gelegenheid krijgen om hun kennis en ervaringen op het gebied van duurzaamheid en circulariteit te delen.

Wat willen we bereiken?

We stimuleren bewoners om de levensduur van producten en materialen te verlengen

Consumptiegoederen zoals elektronica, papier, kleding en kunststoffen moeten zo hoogwaardig en duurzaam mogelijk 'hun route vervolgen'. Producten kunnen vaak nog een tweede leven krijgen, waardoor er minder nieuwe producten nodig zijn. Dit bespaart veel grondstoffen én energie. De levensduur van producten kan verlengd worden via hergebruik, reparatie, onderhoud of via opknapbeurten. Als producten uiteindelijk niet meer hergebruikt kunnen worden dan vormen ze een waardevolle bron om materialen uit terug te winnen via recycling.

We zetten in op een combinatie van strategieën, van reduce en reuse naar recycle. Vanuit onze zorgplicht voor de inzameling van huishoudelijke afvalstromen verzorgen we de inzameling van gescheiden reststromen en zetten we in op een hoge kwaliteit van grondstoffen (VANG). Daarnaast gaan we samen met Cyclus een actieve rol op ons nemen om afvalpreventie te stimuleren (voorkomen) en het repareren en hergebruiken van producten mogelijk te maken (levensduurverlenging). We werken via verschillende acties aan 2 strategische doelstellingen.

Doelstelling 1

Voor 2027 is hoogwaardig hergebruik gestimuleerd en gefaciliteerd

Hoogwaardig hergebruik streeft ernaar om de levensduur van materialen te verlengen en waardebehoud te realiseren, waardoor de behoefte voor nieuwe grondstoffen wordt verminderd. In Nederland zijn we goed in recycling en minder goed in hoogwaardig hergebruiken. Daarom spreken we de ambitie uit om ons de komende jaren in te zetten voor hoogwaardig hergebruik. Hierbij werken we samen met Cyclus en voeren daarbij de komende jaren de volgende acties uit.

↳ Actie 1 + 2 + 3 + 4

Actie 1

We faciliteren locaties voor hoogwaardig hergebruik en sluiten aan bij het circulaire ambachtsnetwerk

Om hoogwaardig hergebruik van consumptiegoederen mogelijk te maken dienen er voldoende reparatie- en deellocaties te zijn. Samen met Cyclus en enkele gemeenten onderzoeken we de mogelijkheden om te komen tot een regionaal circulair ambachtsnetwerk. Dit gaan we doen:

- We faciliteren locaties om circulaire activiteiten (reparatie en hergebruik) mogelijk te maken (bijvoorbeeld een kringloopwinkel in het centrum)
- We ondersteunen bestaande initiatieven die hoogwaardig hergebruik stimuleren, zoals het Repair Cafe in de Vijverhoek, en verkennen mogelijkheden tot professionalisering, ruimere openingstijden, centrale(re) locatie(s) en mogelijke koppeling aan scholen.
- We faciliteren een kringloopcontainer op de milieustraat, zodat producten sneller een tweede leven kunnen krijgen.

Actie 2

We stimuleren circulaire en biobased mogelijkheden bij verduurzaming van particuliere woningen

We willen bewoners stimuleren om bij de particuliere verduurzamingsopgave van woningen de keuze te maken voor circulaire en/of biobased. Dit gaan we doen door:

- Bij het Loket Duurzaam Krimpen informatie te verschaffen over circulaire en biobased particuliere alternatieven (bijvoorbeeld biobased isolatie of plaatmateriaal van lokale vezels).
- Bij inkoopacties voor bijvoorbeeld isolatie bieden we biobased en/of circulaire alternatieven aan.

Actie 3

We stimuleren bewustwording via educatie op scholen en evenementen

Een van de belangrijkste manieren om circulair gebruik van goederen te stimuleren is via **educatie en bewustwording**. Educatie is dé manier waarop we als gemeente de inwoners meekrijgen in het circulaire gedachtengoed. Op het thema afvalreductie lopen hier al initiatieven, zoals het lesprogramma afvalvrije school van Cyclus. Ook was één van de voorstellen van de kindergemeenteraad om een Lesdag Duurzaamheid te organiseren. Om uiteindelijk alle doelgroepen te bereiken zetten we onder andere in op de volgende acties:

- Lessen op basisscholen (over bijvoorbeeld reparatie);
- Een informatiepunt bij rommelmarkten, oogst- en streekmarkt;
- Andere evenementen en bijeenkomsten die zich voordoen.

Actie 4

We verkennen de behoeftes van zorginstellingen in Krimpen om primair materiaalgebruik te verminderen

De zorg is een sector waar veel primaire materialen in omgaan en kan om die reden bijdragen aan de circulariteitsdoelen. Het is tegelijkertijd een sector waar de gemeente op het gebied van duurzaamheid en circulariteit nog weinig mee samenwerkt.

Tijdens deze verkenning is er gesproken met Lelie Zorggroep. Zij hebben een samenwerkingsverband met ConForte, waarin ze gezamenlijk met andere zorgorganisaties optrekken in de duurzaamheidsambities, tegelijkertijd is Lelie zorggroep bezig met het behalen van het bronzen keurmerk van het Milieu Platform Zorg. Het keurmerk stelt onder andere eisen op het gebied van energie (controle en vermindering van energiegebruik, gebruik duurzame energie), waterbesparend sanitair, schoon en zuinig vervoer, maatschappelijk verantwoord inkopen en afval (afval scheiden, opstellen van een afvalpreventieplan, monitoren en voorkomen van voedselverspilling). Lelie heeft een duurzaamheidsbeleid opgesteld waar circulariteit onderdeel van uitmaakt.

Welke rol de gemeente in kan nemen om hieraan bij te dragen is in deze fase nog onduidelijk. Wel wordt er benadrukt dat het in contact blijven met elkaar over het thema wenselijk is.

Om die reden blijven we in contact met Lelie Zorggroep over de onderzoeksresultaten en nemen we een faciliterende rol in bij eventuele vervolgvragen of behoeftes om circulariteit te integreren in de zorg. Daarnaast verkennen we of er bij eventuele andere zorgpartijen behoeftes spelen rondom het thema.

Repair Café Krimpen, gerund door vrijwilligers.

Doelstelling 2

In 2030 hebben we 100 kg afval per inwoner per jaar (fijn en grof)

Landelijk streven we via de VANG-doelstellingen naar een reductie van de hoeveelheid huishoudelijk restafval tot 30 kg/inwoner/jaar in 2025. Dit is een stevige ambitie. Zeker gezien het feit dat de laatste data laten zien dat bewoners in Krimpen gemiddeld 173 kg/inwoner/jaar fijn huishoudelijk restafval produceren. Toch blijven we de VANG-doelstellingen volgen, maar stellen deze iets bij. We volgen hierbij de doelstelling zoals omschreven in het bestuursakkoord: In 2030 hebben we 100 kg afval per inwoner per jaar (fijn en grof). Dit vraagt om actie. Daarom zetten we deze doelstelling centraal in het nieuw te formuleren afval- en grondstoffenbeleid en zetten we in op afvalpreventie en goede communicatie.

→ Actie 5 + 6

Actie 5

We zetten een informatie-campagne op rond het thema afvalpreventie en zwerfafval

Het voorkomen en beperken van **huis-houdelijk afval** is gebaat bij goed voorlichte en bewuste inwoners. We streven ernaar om onze inwoners te informeren over de impact van afval op het milieu en hen te stimuleren om bewuste keuzes te maken. Hierbij stellen we een informatie-campagne op waarbij we gebruik maken van de Menukaart Afvalpreventie (van VANG).

Dit gaan we doen door onder andere:

- Bewoners te informeren over het proces van afvalverwerking en welke keuzes vanuit hen gewenst zijn (afvalpreventie en goede scheiding)
- Voedselverspilling tegengaan door de Ja/Nee koelkaststicker te verspreiden onder bewoners
- Opruimacties KrimpenSchoon onder de aandacht (blijven) brengen
- Uitdelen en uitleen van materialen aan bewoners die zwerfafval willen opruimen
- Ondernemers wijzen op verantwoordelijkheid om zwerfafval rond hun locaties te voorkomen
- De Afvalwijzer-app van Cyclus promoten
- Raamsticker van Zero Waste Nederland 'Neem gerust je eigen verpakking mee' aanvragen/inkopen en verspreiden onder winkels/horeca.

Actie 6

We stellen nieuw afval- en grondstoffenbeleid op

We actualiseren het **afval- en grondstoffenbeleid** en zetten voor huishoudelijke reststromen in op de volgende doelstellingen:

- Minder restafval, betere afvalscheiding en een hogere kwaliteit van grondstoffen (VANG-doelstellingen)
- Afvalpreventie
- Zwerfafval tegengaan

Restafval	22
Kleine elektrische apparaten	1
Klein Chemisch Afval	0
Hout	2
Puin en keramiek	2
Textiel	5
Metalen	3
Glas	5
Overige kunststoffen	0
Kunststof verpakkingen	22
Drankkartons	3
Hygiënisch papier	32
Papier en karton	10
GFT-afval	67
Totaal	173kg

Verdeling van de hoeveelheid restafval in kg per afvalstroom in Krimpen (op basis van een afvalsorteeranalyse van Cyclus). Opvallend is dat 39% van de totale stroom voortkomt uit GFT-afval (!).

4 Organisatie

Verantwoordelijkheid van domeinen

De circulaire economie heeft betrekking op allerlei beleids-terreinen binnen de gemeente. De aanjager circulariteit kan dit niet alleen. De verantwoordelijkheid om uitvoering te geven aan de actieagenda landt daarom ook deels binnen de teams die daarvoor verantwoordelijk zijn. In de organisatie van het thema zijn de thematrekkers van ieder team het eerste aanspreekpunt en verantwoordelijk voor de voortgang. De thematrekkers creëren samen met de aanjager circulaire economie een overlegstructuur om elkaar te helpen, vragen te bundelen en de voortgang bespreken.

In het organogram hier rechts is deze structuur toegelicht. De aanjager circulariteit vormt het hart van het programma. Zij vormt met de thematrekkers een kernteam om de acties en voortgang te bespreken.

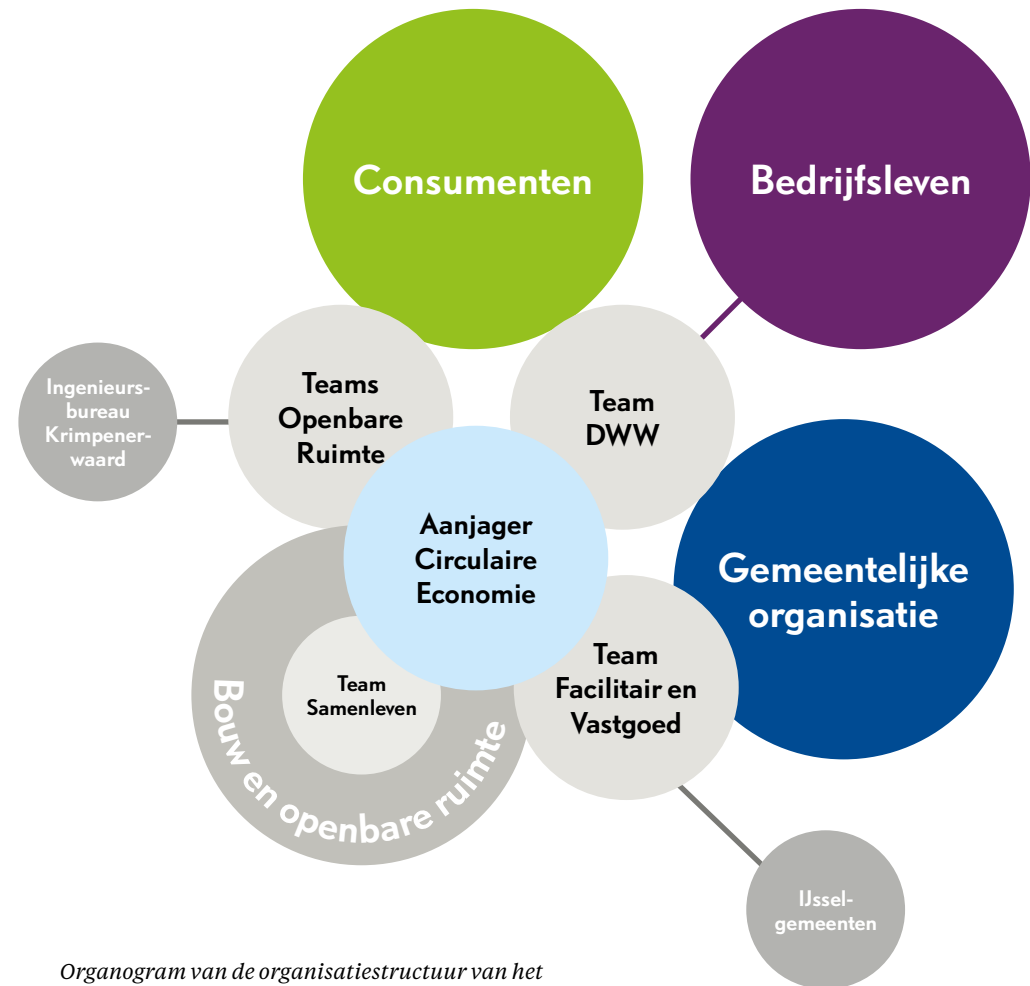
Financiering

Voor de uitvoering van het actieprogramma vragen we geen extra financiering. De financiering van de geformuleerde acties nemen we mee in bestaande werkzaamheden, of worden meegenomen in de begroting van de duurzaamheidsagenda 2025 – 2028 of worden via provinciale subsidies gedekt.

Monitoring

Het monitoren van de voortgang is een belangrijk onderdeel van de verantwoording van inspanningen van de gemeente. Het monitoren voor kwantitatieve doelstellingen is nationaal volop in ontwikkeling. We zullen deze ontwikkelingen nauw volgen en hier de komende jaren op aansluiten. Tot die tijd om te monitoren op de voortgang van de acties, zogenaamde

procesdoelen. Dit is onderdeel van de overlegstructuur tussen de thematrekkers. Kwantitatieve monitoring doen we begin 2026 als onderdeel van de evaluatie Duurzaamheidsagenda.

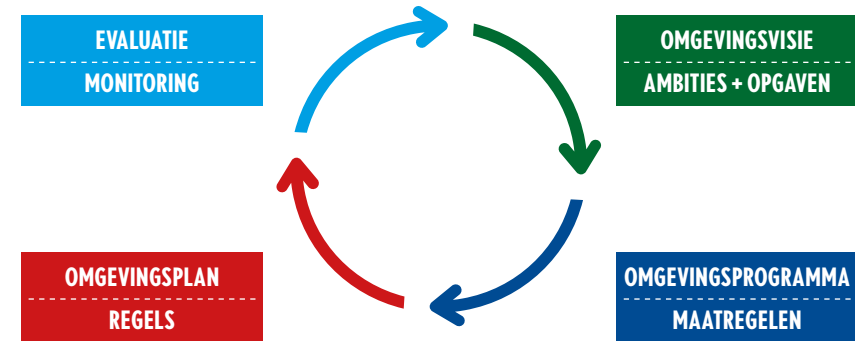
Organogram van de organisatiestructuur van het actieprogramma. De bollen van de thema's raken aan de teams die hier uitvoering aan moeten geven.

Omgevingsvisie

Een van de verplichte instrumenten onder de Omgevingswet is de omgevingsvisie. Het doel is om van sectoraal gefragmenteerd beleid – meerdere beleidsnota's op een specifiek onderdeel van de fysieke leefomgeving – naar één integrale, samenhangende omgevingsvisie te gaan. In deze lange termijn omgevingsvisie is beschreven wat de gemeente wil ontwikkelen of juist beschermen, worden ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving benoemd en worden strategische hoofdkeuzes voor de fysieke leefomgeving bepaald.

De gemeentelijke omgevingsvisie is kaderstellend en richtinggevend voor de gemeentelijke Omgevingsprogramma's en -plannen waarin circulariteit concreter in maatregelen en regels uitgewerkt kan worden. Daarnaast is de omgevingsvisie ook één van de afwegingskaders bij initiatieven die niet in het Omgevingsplan passen. In de praktijk vormt dit basisdocument een belangrijk uitgangspunt bij het ontwikkelen en ontwerpen van eigen plannen en voorstellen.

Circulaire ambities voor de leefomgeving dienen benoemd te worden in de omgevingsvisie. De gemaakte keuzes in de omgevingsvisie kunnen vervolgens worden uitgewerkt in op uitvoering gerichte Omgevingsprogramma's. Het is belangrijk dat circulaire ambities benoemd worden in de Omgevingsvisie om zo een basis te creëren voor uitwerking in verdere beleidsstukken, zoals -programma's. De ambities en uitgangspunten zoals die zijn beschreven in dit Circulaire Actieprogramma vormen de basis voor circulariteit in de omgevingsvisie.

De beleidscyclus van de Omgevingswet. Hierin wordt vanuit ambities en opgaven (Omgevingsvisie) richting maatregelen (Omgevingsprogramma) en uiteindelijk regels (Omgevingsplan) toegewerkt. De fase daarna is voor vergunningverlening en evaluatie om uiteindelijk weer aanpassingen te kunnen maken op ambities, maatregelen en regels.

Bedrijfsleven				
Doelstellingen	Acties	Rol gemeente	Vorm / resultaat	Start / planning
Bedrijventerreinen zijn op basis van circulaire principes ingericht	Actie 1. We stimuleren circulaire samenwerking op bedrijventerreinen en zoeken de samenwerking op met OKK	Partner	Gesprekken en inspiratiesessies	2024-2026
	Actie 2. We stimuleren toekomstbestendige bedrijventerreinen en reserveren ruimte voor circulaire activiteiten	Regisseur	Ruimtereservering	2024-2026
Regionale kennisuitwisseling tussen bedrijven en onderwijs is gefaciliteerd	Actie 3. We faciliteren kennisdeling over circulariteit onder bedrijven	Facilitator	Samenwerkingsinitiatieven	2024-2026
	Actie 4. We verbinden lokale maakbedrijven met regionaal praktijkgericht onderwijs op het thema circulaire economie	Facilitator	Samenwerkingsprojecten en -onderzoeken	2024-2026

Bouw en openbare ruimte

Doelstellingen	Acties	Rol gemeente	Vorm / resultaat	Start / planning
In 2030 is 50% van de (her) ontwikkelde woningbouw circulair of industrieel	Actie 1. We onderzoeken of we ons aan kunnen sluiten bij het convenant Toekomstbestendig Bouwen en stellen deze centraal bij woningbouw	Uitvoerder/regisseur	Ondertekend convenant en vertaling in projecten	2024-2027
	Actie 2. We verkennen met woningcorporaties de toepassing van circulaire bouwconcepten en stimuleren circulaire onderhoudsketens	Regisseur/partner	Circulaire bouwprojecten	2024-2026
In 2030 is het maatschappelijk vastgoed 100% volgens circulaire principes onderhouden	Actie 3. We vragen eigen nieuwbouw van maatschappelijk vastgoed uit op circulariteit	Uitvoerder	Inkoopstrategie & pilot	2024-2026
	Actie 4. We dagen de markt uit door circulariteit mee te nemen in aanbestedingen voor de (ver)nieuwbouw van scholen	Regisseur	Strategiedocument; pilotproject	2024-2027
	Actie 5. Voor eigen vastgoed vullen we onderhoudsplannen aan met kansen voor circulariteit	Uitvoerder	Nieuw onderhoudsplan	2024-2027
Het primair materiaalgebruik voor de afwerking in de openbare ruimte is in 2030 met 50% gereduceerd	Actie 6. Bij aanleg, onderhoud en einde gebruiksduur van de openbare ruimte onderzoeken wij de inzet van circulaire alternatieven	Uitvoerder	Pilotprojecten	2024-2027
	Actie 7. We integreren opgedane circulaire kennis jaarlijks in een aangepaste Leidraad Inrichting Openbare Ruimte	Regisseur/ Uitvoerder	Nieuwe, aangepaste leidraad	2024-2027

Gemeentelijke organisatie

Doelstellingen	Acties	Rol gemeente	Vorm / resultaat	Start / planning
In 2030 is de inkoop 100% circulair (met een tussenstap van 50% in 2027)	Actie 1. Voor lunches, bijeenkomsten en geschenken kopen we streekproducten in uit een korte voedselketen	Uitvoerder	Meer lokaal voedsel bij de lunches met informatievoorziening waar het vandaan komt	2024
	Actie 2. We experimenteren met het circulair inkopen van facilitaire zaken en diensten	Uitvoerder	Inkoopafspraken	2024
	Actie 3. We stellen duurzaam inkoopbeleid op waar circulariteit onderdeel van wordt	Initiator	Team DWW; in samenwerking met lokale leveranciers en kennispartners	2024-2026
Kennis over de circulaire economie is in alle lagen van de organisatie breed verankerd	Actie 4. We initiëren verschillende kennissessies over circulaire economie	Regisseur	Kennis- en inspiratiesessies	2024/2025

Consumenten				
Doelstellingen	Acties	Rol gemeente	Vorm / resultaat	Start / planning
Voor 2027 is hoogwaardig hergebruik gestimuleerd en gefaciliteerd	Actie 1. We faciliteren locaties voor hoogwaardig hergebruik en sluiten aan bij het circulaire ambachtsnetwerk van Cyclus	Partner	Voldoende deel- en reparatie initiatieven in alle kernen	2024-2027
	Actie 2. We stimuleren circulaire en biobased mogelijkheden bij verduurzaming van particuliere woningen	Uitvoerder	Informatievoorziening en inkoopvoorwaarden	2024-2027
	Actie 3. We stimuleren bewustwording via educatie op scholen en evenementen	Partner	Lespakket en informatie-campagne over grof huishoudelijk afval	2024-2027
	Actie 4. We verkennen de behoeftes van zorginstellingen in Krimpen om primair materiaalgebruik te verminderen	Facilitator	Gesprekken	2024-2027
In 2026 hebben we 100 kg afval per inwoner per jaar (fijn en grof)	Actie 5. We zetten een informatiecampagne op rond het thema afvalpreventie en zwerfafval	Uitvoerder	Informatiecampagne	2024-2025
	Actie 6. We stellen nieuw afval- en grondstoffenbeleid op	Uitvoerder	Beleidsdocument	2024

Circulair Actieprogramma
Krimpen aan den IJssel 2024 – 2027

In opdracht van Team Duurzaam Wonen en
Werken, gemeente Krimpen aan den IJssel
Arcadis | Over Morgen
Januari 2024

